

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Jihlava

Inspekční zpráva

Škola

Základní škola Čáslavice – Sádek, okres Třebíč

Čáslavice - Sádek 71, 675 23 Kojetice na Moravě

Identifikátor školy: 600 122 115

Zřizovatel: Obec Čáslavice, 675 24 Čáslavice 110

Školský úřad Třebíč, Otmarova 3, 674 01 Třebíč

Termín konání orientační inspekce: 6., 9. - 11. říjen 2000

Čj.	114 337/00-11021
Signatura	ok4cu101

Charakteristika školy

Základní škola Čáslavice - Sádek je umístěna ve třech budovách v různých obcích. V Čáslavicích se nachází I. třída (1.- 3. ročník), v Římově II. třída (4. a 5. ročník) a na hradě Sádku je umístěn 6. - 9. ročník. Celkem školu navštěvuje 114 žáků. Součástí školy je školní jídelna.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení vyplynulo z hospitací provedených ve všech třídách základní školy a vztahuje se k hospitovaným předmětům - český jazyk, německý jazyk, dějepis, matematika, prvouka, přírodověda, fyzika a přírodopis. Dále byly sledovány písemné projevy žáků, slovníčky a žákovské knížky.

Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2, ve znění pozdějších úprav. Obsah učiva koresponduje s předloženými tematickými a časovými plány vyučujících. Na výuku navazují mimoškolní akce - soutěže, olympiády, besídky a další kulturní a sportovní činnosti. Při plánování a přípravě výuky učitelé respektují speciální potřeby žáků a zvláštnosti výuky ve víceročnickových třídách na prvním stupni základní školy, zohledňují aktuální stav i možnosti žáků.

Třídy jsou vybaveny standardním starším nábytkem odpovídajícím potřebám žáků i učitelů. Prostředí tříd i chodeb je esteticky vyzdobeno žákovskými pracemi. V některých místnostech hradu není vzhledem k architektonickému stylu optimální osvětlení pracovních míst. Ve třídách jsou k dispozici magnetofony, televizory, videa a další didaktická technika. Ve škole se buduje počítačová učebna vybavená prozatím šesti počítači. Vyučující mají k dispozici kopírku. Kromě učebnic využívají pedagogové odbornou a krásnou literaturu, obrazy, nástěnné tabule a další učební pomůcky a pomocný materiál. Pracovní listy a některé zdroje učebních informací si učitelé vyrábějí sami.

Sledované hodiny v I. třídě a na druhém stupni ZŠ jsou učeny s odbornou a pedagogickou způsobilostí, ve II. třídě s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro mateřskou školu.

Hodnocení kvality vzdělávání

Český jazyk

Hodnocení vyplynulo z hospitací provedených u všech pedagogických pracovníků vyučujících sledovaný předmět. Perspektivní i bezprostřední příprava učitelů na vyučování byla promyšlená a kvalitní. Plánované cíle byly uskutečňovány v souladu se zásadou návaznosti, soustavnosti a spojení teorie s praxí.

Struktura vyučovacích jednotek odpovídala věku a možnostem žáků. Výběr, sled a množství informací byly vhodně voleny vzhledem k výukovým cílům, náročnosti učiva a specifickým podmínkám ve třídách. Učitelé navazovali na předchozí znalosti, na praktické zkušenosti žáků a vytvářeli předpoklady pro získání komplexních vědomostí a dovedností. Zvláště na 2. stupni využívala vyučující rozmanitých metod a forem činnosti, zařazovala problémové úkoly, soutěže, křížovky, práci v kooperativních skupinách a další formy konstruktivního stylu výuku a podporovala divergentní myšlení a všestranný rozvoj osobnosti žáka. Tyto vyučovací hodiny byly hodnoceny jako vynikající. Na 1. stupni základní školy byly uplatněny různé relaxační i herní formy a kladen důraz na mluvní projevy žáků. V některých hodinách se vyskytovaly menší nedostatky v didaktickém a odborném vybavení vyučující a ve třídách s více ročníky nebyl čas vždy efektivně využit. V úvodu části hodin na prvním i druhém stupni ZŠ nebyly dostatečně zdůrazněny výukové cíle a v závěru některých jednotek nebyl

dán dostatečný prostor k zhodnocení jejich plnění. Zřetelně byl uplatňován individuální přístup k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a uplatňovány metody pro vyjádření vlastního názoru žáka. Účelně byly využity další zdroje učebních informací, zvláště odborná a krásná literatura. Didaktická technika nebyla uplatněna. Písemné práce žáků měly velmi dobrou úroveň.

Vyučující soustavně podporovali aktivitu žáků pozitivním ústním i numerickým hodnocením, vedli žáky k sebekontrolě a k sebereflexi. Žáci byli pozorní, ukázněni, ochotně plnili úkoly a spolupracovali s vyučujícími. Ve všech jednotkách se projevovaly velmi pozitivní interakční vztahy učitelů a žáků a výuka probíhala v přátelském ovzduší vzájemné důvěry.

Kvalita vzdělání v českém jazyce je hodnocena jako velmi dobrá.

Německý jazyk

Učitelé byli na výuku velmi dobře připraveni a organizace vyučování byla vzhledem k charakteru předmětu ve většině případů volena účelně. Bylo postupováno v souladu s výukovými cíli a didaktickými zásadami. Vhodné využití pomůcek - nástěnných tabulí, doplňkových textů a videozáznamů mělo pozitivní vliv na úspěšnost žáků. Učitelé byli informováni o žácích se speciálními vzdělávacími potřebami a uplatňovali individuální přístup.

Struktura vyučovacích jednotek odpovídala věku žáků a výukovým cílům. Žáci aktivně reagovali na organizační pokyny prezentované ve většině případů v cizím jazyce. Výuka zvláště na 1. stupni byla částečně zaměřena na probuzení zájmu o cizí jazyk a vytvoření pozitivního vztahu k předmětu. Vyučující využívala zajímavých metod a forem činnosti - dramatických prvků, simulací životních situací, rozšiřování slovní zásoby pomocí názorné výuky aj. Na 2. stupni byly rozvíjeny techniky podporující zapamatování učiva a rozvoj konverzačních dovedností. Zvláště zde se projevovaly systematické a účinné postupy pro získání a uplatnění znalostí. Rozvážné a promyšlené působení vyučujícího umocňovalo zájem žáků o předmět zvláště ve vyšších ročnících. Žáci se ochotně účastnili konverzačních technik, velmi zdařile reprodukovali texty, zpívali cizojazyčné písně a aktivně rozšiřovali své gramatické znalosti i slovní zásobu.

V úvodu i v průběhu všech vyučovacích jednotek učitelé uplatňovali pozitivně motivační prvky a slovně hodnotili úspěchy žáků. Všichni vyučující oceňovali snahu a pokrok a respektovali individuální dispozice. Žáci byli vedeni k odpovědnosti a sebehodnocení. Ve vyučování byla respektována dohodnutá pravidla komunikace a vyučování probíhalo ve velmi vstřícné a klidné atmosféře vzájemné důvěry.

Kvalita výuky německého jazyka je hodnocena jako velmi dobrá.

Dějepis

Hodiny dějepisu byly dobře připraveny. Vhodně byla využita odborná literatura, uplatněna dějinná posloupnost, souvislosti, mezipředmětové vztahy a regionální prvky. Ve větší části vyučovacích jednotek byl využit konstruktivní styl výuky - řešení problémů, samostatné učení, rozvoj tvořivého myšlení, týmová činnost, práce s různými zdroji informací a s dějinnými fakty. Menší část hodin byly učena transmisivními frontálními metodami. Ve všech hodinách bylo uplatněno učení v souvislostech, výchova k demokracii a k uplatnění vlastního názoru. Pozornost byla věnována pochopení dějinných událostí i současnosti.

Vyučující využívali vstupní i průběžnou motivaci a pozitivním hodnocením umocňovali

zájem žáků. Interakce a komunikace mezi žáky a učiteli byla přirozená, žáci vystupovali aktivně a ochotně plnili dané úkoly.

Kvalita vyučování dějepisu je hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika

Všechny sledované vyučovací hodiny byly metodicky i organizačně dobře připraveny. Výběr, sled a množství informací odpovídaly možnostem žáků, pokyny byly jasné a srozumitelné. Učivo navazovalo na dříve osvojené vědomosti a dovednosti, cíleně byla rozvíjena schopnost aplikace při řešení složitějších úloh. Vyučující interpretovali učivo věcně správně.

Převažovaly frontální metody výuky s častým začleňováním účelných samostatných činností žáků. Vyučovací čas byl účelně využíván pro upevňování a ověřování získaných vědomostí. Vhodně byla zařazena samostatná práce žáků s výpočetní technikou.

Zkoušení a opakování mělo návaznost na probírané učivo a umožňovalo vyučujícím i žákům dostatečnou zpětnou vazbu o stupni osvojení učiva. Při řešení úkolů byla žákům poskytována účinná pomoc. Převážně slovní hodnocení bylo objektivní a spravedlivé. Schopnost sebehodnocení nebyla v širší míře rozvíjena. Sledováním vzorku čtvrtletních písemných prací žáků bylo zjištěno, že studijní výsledky žáků jsou pravidelně ověřovány, práce jsou řádně opravovány a hodnoceny.

Výuka probíhala v klidné atmosféře založené na respektování dohodnutých pravidel a vzájemné toleranci. Přiměřeně byly rozvíjeny komunikativní schopnosti žáků, verbální i neverbální komunikace učitelů tento proces pozitivně ovlivňovala. Žáci projevovali k výuce kladný vztah, k práci přistupovali zodpovědně se snahou dobře plnit stanovené úkoly.

Kvalita vzdělávání v matematice je hodnocena jako velmi dobrá.

Prvouka, přírodověda, fyzika, přírodopis

Perspektivní příprava měla velmi dobrou úroveň, bezprostřední příprava na vyučování byla dobrá. Stanovené cíle, které respektovaly věkové zvláštnosti žáků, vyučující v převážné části hodin splnili.

Učitelé vhodně a efektivně využívali během vyučování učební pomůcky, demonstrační pokusy, učebnice a další zdroje učebních informací, vedli výuku věcně a odborně správně. Didaktická technika využita nebyla.

Vyučující většinou využívali prvky vstupní i průběžné motivace, potřebnou pozornost věnovali procvičování a upevňování učiva i průběžnému hodnocení a analýze zjištěných chyb.

Sledované vyučovací hodiny měly tradiční strukturu, s převahou standardních, převážně frontálních metod výkladu formou řízeného rozhovoru, doplněného zápisem do sešitů a závěrečným procvičením a shrnutím učiva.

Interakce a komunikace mezi učiteli a žáky byla přirozená, žáci vystupovali aktivně a ochotně plnili dané úkoly. Při výuce převládala velmi příznivá atmosféra založená na vzájemné důvěře. Kladně lze hodnotit aktivní zájem žáků o získání vědomostí a dovedností.

Kvalita výuky v prvouce, přírodovědě, fyzice a přírodopisu je hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Plánování a příprava výuky, personální a psychohygienické podmínky, organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace ve výuce jsou hodnoceny jako velmi dobré, materiálně technické podmínky jako průměrné.

Celkově je kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech na prvním i druhém stupni základní školy hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry školy jsou dlouhodobě stanoveny na základě podmínek a specifčnosti prostředí, ve kterém se škola nachází. Jsou přijaty a podporovány rodiči a zřizovatelem a každé dva roky podle potřeby doplňovány. Záměry směřují k literárně dramatické profilaci školy, k ekologii, k prevenci sociálně patologických jevů, k práci se žáky vyžadující speciální péči, jsou zaměřeny na spolupráci s rodiči, veřejností a dalšími sociálními partnery. Plnění dlouhodobých cílů je sledováno a hodnoceno. Koncepci odpovídá Plán práce školy na školní rok 2000/2001 tematicky a časově zpracovaný do měsíců s určením odpovědnosti a plněním daných úkolů. Na roční plán navazují jednotlivé dílčí plány např. program výchovného poradenství a plán dalšího vzdělávání učitelů. Všechny plány jsou velmi dobře zpracovány a efektivně realizovány. Na tvorbě dlouhodobých i krátkodobých záměrů se podíleli všichni pracovníci školy.

Schválený učební program je rozpracován tak, aby vyhovoval žákům a splňoval výchovně vzdělávací cíle. Podrobně zpracované tematické a časové plány odpovídají vzdělávacímu programu a jsou v praxi plněny. Žáci se speciálními potřebami jsou individuálně zohledňováni.

Plánování je pojato jako ucelený systém včetně vymezení stěžejních úkolů v jednotlivých oblastech činnosti školy.

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu plánování jako velmi dobrou.

Organizování

Organizace výchovně vzdělávací činnosti vychází z vnitřního řádu školy a z plánu práce pro školní rok 2000/01. Kompetence a povinnosti pracovníků jsou stanoveny, zástup ředitele v době nepřítomnosti zajištěn.

Povinná dokumentace je vedena bez závad, ve stanoveném rozsahu a stanovenou formou na předepsaných tiskopisech. Organizace vyučování odpovídá obecně závazným právním předpisům. Jako poradní orgány slouží řediteli školy kromě pedagogické rady metodické sdružení a předmětové komise.

Zavedený informační systém je vzhledem k velikosti školy založen především na denních kontaktech ředitele se zaměstnanci. Dále je informovanost zajišťována pravidelným konáním provozních porad a pedagogických rad. Záписy z nich mají potřebnou vypovídací hodnotu. Písemné materiály k prostudování jsou ukládány na přístupném místě. Vhodně je využívána jako zdroj informací výpočetní technika. Vnitřní informační systém zabezpečuje včasnou a dostatečnou informovanost všech zaměstnanců.

Žáci jsou informováni prostřednictvím třídních učitelů, pomocí nástěnek na chodbách a ve třídách. Mají možnost vyjádřit své názory, přání a podněty prostřednictvím žákovského parlamentu, který poskytuje řediteli i potřebnou zpětnou vazbu. Informace rodičům zajišťuje škola především formou zápisů v deníčcích a žákovských knížkách, na třídních schůzkách a pravidelně jeden den v týdnu při individuálních konzultacích. Rodiče mají možnost kdykoli navštívit vyučování. Škola má vlastní webovou stránku.

Ředitel školy akceptuje podněty a připomínky z řad pracovníků i rodičovské veřejnosti. Škola dobře spolupracuje se zřizovatelem, školami ve spádové oblasti, místní mateřskou školou, OPPP v Třebíči a dalšími partnery.

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000 je zpracována v souladu s příslušnými právními předpisy. Obsah zprávy odpovídá koncepci školy. Byla předložena zřizovateli i školskému úřadu. Škola se úspěšně prezentuje na veřejnosti zejména úspěchy svých žáků v množství různorodých soutěžích a olympiád a řadou kulturních akcí (školní akademie, divadelní představení školního dramatického kroužku, besídky apod.).

Organizace výchovně vzdělávací činnosti má stanovená jasná pravidla, která odpovídají velikosti školy a umožňují řediteli účinné řízení. ČŠI hodnotí organizování výchovně vzdělávacího procesu jako velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

Řízení školy má výrazně operativní charakter, což vyplývá z malého počtu pracovníků. Jeho základem jsou provozní porady zaměřené převážně na řešení problémů ve výchovně vzdělávací činnosti, v jejím organizování i v provozních záležitostech školy. Aktuální problémy jsou řešeny především prostřednictvím osobního jednání. Pro pozitivní činnost školy je využíváno odbornosti pracovníků a jejich schopností, vyučujícím je dán prostor pro uplatnění iniciativy a tvořivosti. Další vzdělávání učitelů je ředitelem školy podporováno. Jsou určeny priority (výuka jazyků, využití výpočetní techniky, studium v oblasti výchovného poradenství, metodické semináře aj.). Účast na vzdělávacích akcích je jedním z kritérií pro přiznání mimotarifních složek mzdy.

Podkladem pro hmotnou zainteresovanost pracovníků jsou zpracovaná kritéria preferující vynikající výsledky ve výchovně vzdělávacím procesu, svědomité a odpovědné plnění úkolů, iniciativní přístup k práci i přípravu žáků na soutěže a olympiády.

Vedení pracovníků školy je demokratické, jako celek funkční. Motivační systém slouží ke zkvalitnění školní i mimoškolní činnosti.

Vedení a motivování pracovníků je hodnoceno jako velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Ředitel školy má velmi dobře zpracovaný plán kontrolní činnosti včetně plánu hospitací. Je založený na analýze stavu a navazuje na celoroční program školy. Plán zahrnuje nejen sledování výchovně vzdělávací činnosti, ale také činnost výchovného poradenství, předmětových komisí, třídních učitelů i kontrolu provozu školy a hospodaření. Výsledky kontrol založené na analýze stavu jsou prokazatelně projednávány s pracovníky a opatření přijímána. Závěry ovlivňují nenárokové složky platu zaměstnanců. Kvalita hospitační činnosti včetně odborného a metodického vedení pedagogů je na velmi dobré úrovni.

K hodnocení výsledků úrovně učení žáků používá ředitel různé evaluační nástroje - testy, závěry z olympiád, soutěží, úspěšnost přijímacího řízení, uplatnění žáků na středních školách

a realizaci opatření z hospitační činnosti.

Kontrolní mechanismy tvoří ucelený systém vnitřní kontroly a jsou efektivně využívány. Tato oblast řízení je hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality řízení

Na základě zjištěných skutečností hodnotí Česká školní inspekce celkovou kvalitu řízení školy jako velmi dobrou.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- Z volitelných předmětů jsou vyučovány německá konverzace, anglická konverzace, práce s počítačem a vedení domácnosti. Jako nepovinný předmět je vyučováno náboženství,
- ve škole pracují zájmové útvary - kroužky výpočetní techniky, dramatický a sportovně turistický,
- součástí školy je školní jídelna, ve které se stravuje 80 žáků a 10 dospělých strážníků. Kapacita jídelny je 48 míst. Provoz zajišťují dvě pracovnice. Dozory jsou pravidelně dodržovány. Kulturnost a hygiena jsou na standardní úrovni,
- z dotazníků zadaných rodičům žáků vyplývá, že rodičovská veřejnost je výrazně spokojena s kvalitou výuky, s přátelskými vztahy mezi učiteli a žáky i mezi žáky samotnými, s hodnocením výsledků žáků a s informačními službami pro rodiče. Příznivě je rovněž hodnoceno využití výpočetní techniky při výuce volitelných předmětů. Rodiče kriticky hodnotí materiálně technické podmínky školy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000,
- povinná dokumentace školy podle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- tematické a časové plány vyučujících,
- přehled dalšího vzdělávání učitelů,
- rozdělení pedagogických a organizačních funkcí,
- přehled dozorů,
- kritéria hodnocení,
- koncepce rozvoje školy,
- roční plán činnosti,
- plán výchovného poradenství,
- program dalšího vzdělávání učitelů,
- tematické a časové plány,
- plán kontrolní činnosti,
- program hospitací,
- srovnávací testy,

- výsledky soutěží a olympiád,
- záznamy z kontrol,
- inventář žákovské a odborné knihovny,
- Plán spolupráce s MŠ v Čáslavicích,
- zápisy z třídních schůzek rodičů,
- hospitační záznamy z inspekční činnosti,
- zápisy laboratorních prací,
- čtvrtletní písemné práce žáků,
- žákovské deníčky a žákovské knížky.

Pozitiva:

- Soulad výuky s učebními plány a osnovami,
- konstruktivní styl výuky zvláště v českém jazyce na 2. stupni,
- individuální přístup k žákům se speciálními potřebami,
- využívání dalších zdrojů učebních informací,
- výchova k demokracii a k uplatnění vlastního názoru,
- pozitivní interakční vztahy učitelů a žáků i žáků navzájem,
- využívání výpočetní techniky pro zajištění provozu školy i výchovně vzdělávacího procesu,
- velmi dobrá péče o další vzdělávání pracovníků,
- úspěšná účast žáků v jazykových, přírodovědných, sportovních a uměleckých soutěžích a olympiádách.

Negativa:

- Málo tvořivý styl výuky v přírodovědných předmětech,
- prostorové podmínky výuky, zrušení odborné přírodovědné pracovny,
- menší využívání didaktické techniky,
- méně zřetelné formulování výchovně vzdělávacích cílů v úvodu hodin,
- menší didaktická vybavenost vyučující bez odborné a pedagogické způsobilosti.

Závěr

Úroveň kvality vzdělávání ve vybraných předmětech má velmi dobrou úroveň. Pozitivně působí na výchovně vzdělávací činnost podnětná a přátelská atmosféra v učitelském sboru i ve vztazích mezi učiteli a žáky.

Řízení školy je efektivní, koncepční a promyšlené. Ve všech sledovaných oblastech je hodnoceno jako velmi dobré.

Při orientační inspekci nebylo zjištěno neefektivní využívání finančních prostředků čerpaných ze státního rozpočtu.

Pro výkon školní inspekce byly vytvořeny potřebné podmínky.

Na základě výše uvedených skutečností je celková kvalita vzdělávání a řízení v Základní škole Čáslavice – Sádek hodnocena jako velmi dobrá.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jaroslav Hutař	.....
Členka týmu	Mgr. Jaromíra Karbašová	.....

V Třebíči dne 13. října 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 6. X. 2000

Razítko

Blecha Oldřich

Mgr. Oldřich Blecha

.....
Podpis ředitele

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Na vědomí:

Obecní úřad Čáslavice

Školský úřad Třebíč

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednačního protokolu ČŠI
Školský úřad	2000-10-31	383/00
Zřizovatel	2000-10-31	370/00
Rada školy	---	---

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednačního protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány